

Zvonik stoji sam na sev. strani cerkve. Nizek zokel, 2 nadstr. Na drugem balustrada uz kamna osmer kot in nato zidane kape, a la St. Marco. iz 17.stol.

Pri vходу v zvonik v kamnu znak

Cerkev: Vhod na prostor k cerkvi

dva 4oglata stebra s piramidami na straneh,
na vsaki strani pol giebelina. Iz 18.stol.

Fasada cerkve: na oglih dva močna plit-

va pilastra, v sredi ob portalu 2 taka pilastra, ki gresta skozi v steno. Na prvih dveh sloni gesims, ki ga nosijo konzole. Giebel je tudi podprt s konzolami. Med nadaljevanjem slopov v giebelinu okrogla odprtina, pod njim nad vhodom rozeta s stebriči kot na balustradi zvonika, okrog trioglati žarki. Na str. delih po eno okno z gesprengten Giebel.

Portal 2 polstebra nosita gesprengt Giebel v sredi giebelna niša, ki je pra
prazna, pod njo letnica 1685.

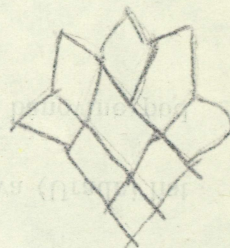
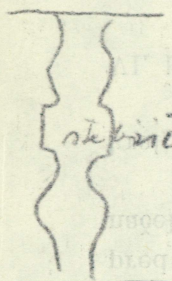
V str. delih okna gesprengter Giebel, bisernica kot spremljajoči motiv.
Letn. 1671. rata 1910.

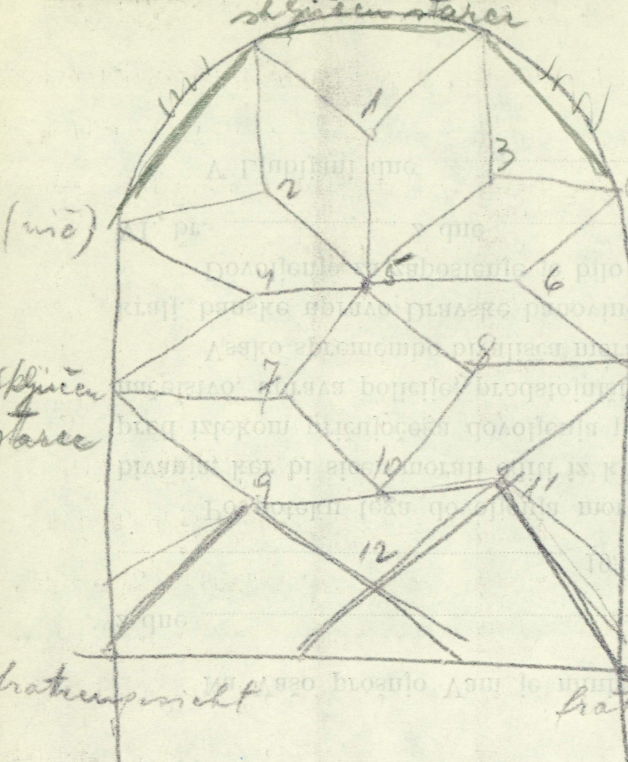
Notranjščina: Vel. prva dva str. oltarja. Raznobarven marmor, bogata intarzija iz 1.pol.18.stol.

Prižnica istotako marmorna intarzija, čisto preprosto brez ornamentike.

Kor sloni na 3 lokih (elegantih) in stebrih slonečih lepa kamnita balustrada.

Stron stihkane od vseh strani. Zrcalni obok v 3 okvirje razdeljen in 3 slike

Grob posnemalec Teipola(?)

Ob juž. steni gotska kapelica iz konca 15.stol.

(iii) Sklepniki poslikani. 4. zadnji rebri slonita na 2 sključenih starcih.

1. zakrit, 2. lev-Marko, 3. simbol Mateja, 4. simbol Luka, 5. M.B. z detetom, 6. simbol, 7. sv.

Hieronim, 8. sv. škof pač cerkveni učenic, 9. postava, pred seboj grb, dve zlati križajoči se franc. liliji, na njih križišču stolp z vrati. 10. sv. mučenica s krono na glavi, palmo in knjigo v roki. 11. mož z grbom, ima zidarska merska orodja naslikana, 12. svetnik v roki meč in knjigo.

Altar v tej kapli izredno bogat 1. pol. 18. stol. M. Božja. Fr. s. Tončič - moderna. Med stebri kartuše, na katerih je bilo naslikano M. in kr. življenje in smrt. Sedaj skoro popolnoma izmito. Na obeh straneh vhodni loki, na katerih na eni strani angel oznanenja, na drugi M. Božja.

Antependij bogat ornament, kartuša, M. Božja.

Na antependiju gl. oltarja majhen sv. Vid v reljefu

Omrežje stopnic na kor iz 17. stol.

Leseni nastavek krstnega kamna iz 18. stol. 2 pol. Stele, XCIV, 2. 8. 1913, št. 30-33

Zvonik ima na enem kvadru napis: Hoc aedificum a fundamentis feliciter erexit
M. Ioan: Dechan sopra Mediolanensis Zirknicæ deges(es?) par pa degens) ano
salutis 1615 Die 23 Mens febr. et clavig. eccls. Viti et Mo Leonar: Premarin ac
Bartolome Sicur de Podraga.

Stele, CVIII, 22.3.1914, str.10.

Gotsi prezbiterij: Na vzh. steni je ohranjen odlomek freske iz 2.pol.15.stol.
Župnik pripoveduje, da so pod beležem na oboku angeli z napisnimi trakovi (got=
ska fraktura). "Edvomno so slike tudi na drugih stenah. Na vzh.steni je prit=
ličje kakor v ostalem prostoru na novo poslikano z vzorcem zavese.
V prvem pasu so deloma ohranjene 3 stoječe figure pod polkrožno gotsko arkado.
Na gotskih marmoriranih stebrih loki in preklade v zeleni barvi. Ozadje zgoraj
sinje, do višine kapitelov pa so obešeni za fogurami zastori z granatnim vzor=
cem. Nimbi figur so beli in s šestilom zarežani, kontura glave v nimbu je prav=
tako zarežana. Zunanji koncentrični venec nimba ima poglobljene kroge.
Leva figura ima rdečo suknjo in ~~xxx~~ zelenkast plašč. Ohranjena je do pasu.
Dolgolaso kodrolaso beneško tipsko glavo dviga v polprofilu proti desni.
Druga figura prav tako do ~~xxx~~ prs je oblečena v zeleno suknjo in rdeč plašč. Na
levi se izza desne rame prikazuje enakokrak križ. Glava ima valovite sivkaste
lase in kratko polno brado. ~~Ohranjena~~ v glavnem frontalno, ~~na~~ glava nagnjena ne=
koliko proti desni rami.

Tretji, desni je ohranjen do pasu. Leva roka se opira na nizko palico, desna
pa drži p redopasom kos plašča. Suknja lila, plašč zelen. Dolgi temni lasje,
kratka bradata glava.

Desno od figure ob robu stene je navpičen mnogobarven pas z vrezanimi diski.
Nad to skupino je vodoraven rdeče obrobjen pas, ki ima v sredi patroniran kro=
govičast vzorec, črn na večbarvi odlagi. Nad tem v podločju ostanki treh sto=
ječih figur. Od desne se vidi samo kos spodnje draperije in nogi s šilastimi
čevlji ohranjeni v hoji proti levi. Srednja figura stoji frontalno, razkoračeno
in ima špičaste čevlje. Rdeče barve, sinje nogavice, in rumeno do kolen sega=

jočo suknjo. Kos plašča je zeleno podšit, zunaj rdeče temnoplavo patroniran. Vidi se polovica frontalno postavljene mlade glave z nimbom z vtisnjenimi krogi in žarki, sv. Vid? "evo je viden do ~~prsa~~ prs mil italj. obraz, nimb s krogi. Levico naslanja na ročaj meča. Rumen pod vratom z vtisnjeno okroglo sponko spet palšč, z rdečim patronom. Og glavi na desno v gotski frakturi achacius Ob loku je patroniran pas s krogovičnimi rozetami, prekinjen z rdečim nimbom. Tla so šahasto razdeljena, vidita se nogi oblečeni v luskinaste šilaste čevlje. Konture črne. Vestna, podrobna risba in slikarska modelacija. Spada med najboljše freske pri nas. Močno italj, posebej beneško, a vendar je odmaknjeno in približujoče se našemu miljeju.

Ahacij ima zeleno vejico v desni roki. Sv. Vid pa ima z vtisnjenimi kroglicami od krogov obdan, okrašen pas. Na stropu ladje tri freske: Brezmadežna, mučeništvo sv. Vida, Odrešenik v skupini sv. Trojice... rednji ima signaturo J.Bisone. Močan tiepolovski značaj v ikonografiji in ilu ziji, a zelo oljudno.

Stele, CXIII, 9.7.1948, str. 20-22.

Iz prvotno gotske(oporniki na obeh straneh, v juž.steni zazidan romanski? portal) povečana, kakor kaže napisna plošča v prezbiteriju, desno od oltarja 15.11.1795, posvečena s tremi oltarji.

Odlična rokokojska omara iz 2.pol.18.stol. v zakristiji.

Stele, CXIX, 16.10.1946, str. 27.

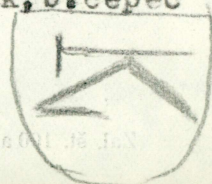
Str. kapela na juž.strani cerkve - prvotni prezbiterij.

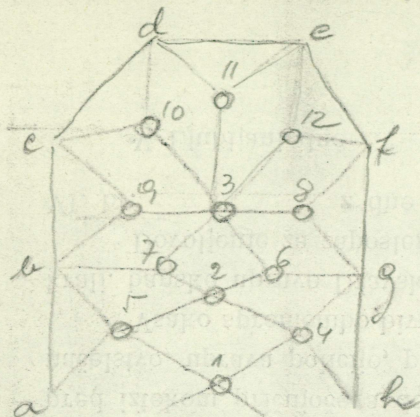
Konzole: h.glava ki se pači

g. čepeč možak, ki se opira na kolen, f. bradat čepeč možak s postrani visečim pokrivalom, e. uničeno, d. uničeno, c. čepeč bradat možak, b. čepeč kutar, ki drži v levi salamo, v desni nož.

a. glava s ščitkom z dvema križajočima se puščicama.

1.sv. Pavel, 2. sv. Vid, 3.M.B. z detetom, 4.grbonosec z grbom z mojstrskim znakom.

5. grbonosec z grbom s stolpom

6. sv. škof, 7. sv. Hieronim, 8. orel, 9. vol, 10. lev, 12. angel (Matevž)

Na vzh. steni za oltarejm je odkrit odlomek fresk.

Na pritličju v prvem pasu nad pritličjem pod polkrožnimi zelenimi arkadami gornji deli 3 apostolov pred zaveso, umazano sinje ozadje in deljenih po okroglih stebričkih. Nad tem nerazločno. Barva rdeča, zelena, lila, mili močno italjanski obrazi, mnogobarven z črnimi patronom pokrit delilni pas.

Kvaliteta kamnoseških del odlična. Odlična renes.

fasada s pilastri, kamnitim odstavkom, krasnim portalom, 4 okni, oknom kolešom in okroglo odprtino v slemenu ter konzolnim vencem pod streho.

Na portalu letnica 1681, na stranskem 1671.

Zvonik ima napis, ki poroča, da je od tal nanovo postavil M(agister) Ioan(us)

Dechasa Sopramediolanensis Zinknizae dene(n) o 1615 23.febr. dovršeno.

Stele, CXXIV, 10.10.1947, str. 62-63.

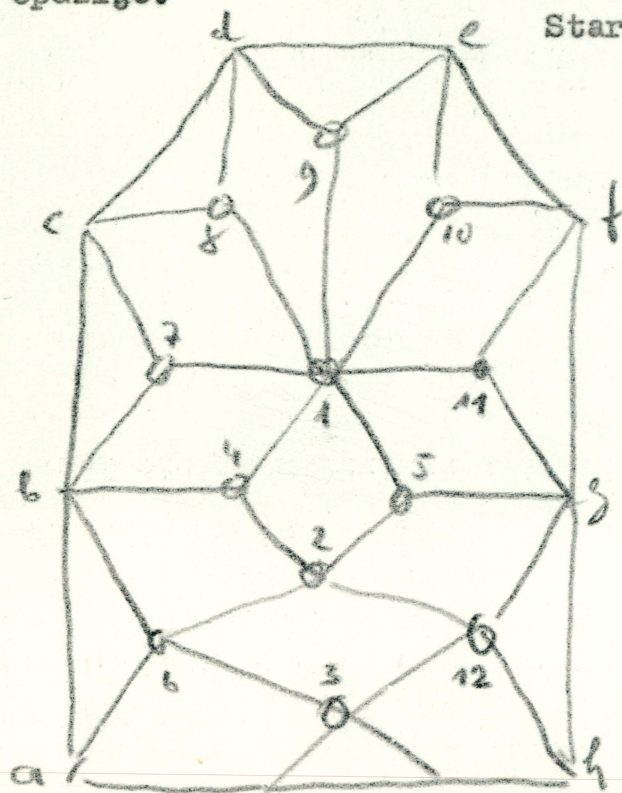
Cerkev je dobila nov križev pot, ki je bil narejen v Idriji.

Zg. Danica, 1.1852, str. 20.

K sklepnikom: Razen Marije, ki obdana z žarki, nima nobena druga figura ozadja ali okvira. Nikjer se še ne kaže poznogotski barok, prevladuje še konservativna tradicija mehkega sloga.

Zelo zajemljiv je sklepnik z mojstrskim znamenjem, ki ga drži žanrsko pojmovan možak z značilno kapo na glavi - zelo verjetno poskus avtoportreta. To variira oz. bogati motiv ščita z znamenjem, kot ga srečamo še po Gorenjskem - dokaz za neko motivno pridobitev, morda celo za porast umetnikove samozavesti (Toda njegov "avtoportret" že tudi v radovljiskem prezgiteriju! In to časovno že prej!) Pendant temu znamenju je na evang.

strani je deček z grbom (=6). Žal se zaradi slabe svetlobe detajli težko opazijo.

Stari prezbitერიი:

- 1) Marija z Detetom
 - 2) Sv. Vid
 - 3) Sv. Pavel
 - 4) Hieronim
 - 5) škof s knjigo
 - 6) Mladenič z grbom: 2 prekrižani lilijasti žezli, pod njima stolp s cinami
 - 7) vol sv. uka
 - 8) lev
 - 9)
 - 10) angel Matej
 - 11) orel Janez
 - 12) Možak z mojstrskim znamenjem
- Konzole:
- a) glavičica s ščitkom, na njem dve prekrižani puščici in spodaj trojni grič
 - b) Mož s salamo(?) Kaj drži v rokah je težko razločiti. Ali je morda figura ženska? ??? Poudarjeno oprsje???
 - c) Čepeč možak, brada, kaže zobe
 - d) in e) verjetno ob gotski poslikavi odbito ali pa res že od začetka manjkalo
 - f) malo mlajši čepeč bradač s turbanasto kapo
 - g) Čepeč brezbrad mož
 - h) groteskna glava z režečo se, široko šobo

ŠT. VID pri Vipavi - ž.c.

7.

Mojster Franc Deu je naredil nove orgle.

Dopisi. Iz Ipave. - NOVICE, 10. junij 1863, L. XXI, list 23, str. 181.